

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра загальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17 Диференціальна психологія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Психологія»
Спеціальність С4 Психологія

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Освітня кваліфікація: Бакалавр з психології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08. 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Диференціальна психологія
Викладач (-і)	Доктор психолог.н., професор Міщиха Лариса Петрівна
Контактний телефон викладача	0999115572
E-mail викладача	Larysa.mishchykha@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	180 год.; кількість кредитів ECTS – 6
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua
Консультації	згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Диференціальна психологія» присвячена вивченню змісту індивідуальності як інтегральної біопсихосоціальної характеристики людини, структури індивідуальності, становлення індивідуальності на різних етапах розвитку, впливу спадкових та соціальних чинників на її розвиток та формування.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу: дати систему знань про індивідуальні, типологічні та групові відмінності між окремими індивідами та групами, а також природу, джерела та наслідки цих відмінностей, закономірності психічного варіювання; сформувати у студентів досвід практичного застосування знань у повсякденному житті та в майбутній професійній діяльності.	
Цілі курсу: забезпечити студентів знаннями з базових наукових підходів до розуміння суті психологічних відмінностей різних вимірів індивідуальності: формально-динамічних, предметно-змістових та духовно-світоглядних, а також типологічних та групових відмінностей; навчити здійснювати диференційно-психологічний аналіз поведінки індивіда.	
4. Результати навчання (компетентності)	

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Здатність і готовність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; діяти соціально відповідально та свідомо; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності; спілкуватися українською мовою як усно так і письмово у професійній діяльності, протидіяти її дискримінації.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів раннього втручання).

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36

самостійна робота		120			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
2-3 й семестри	053 Психологія	1-2 курси	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін
ТЕМА 1. Предмет, історія становлення і основні напрями розвитку диференціальної психології	Лекція, семінарське заняття.	Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013. Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с. Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с. Мазяр О.В. Диференціальна психологія: модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.	Підготовка конспекту семінарського заняття. Реферат «Диференціальна психологія: виклики сучасності та перспективи розвитку» Термінологічний словник	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 5 б – за підготовку і презентацію реферату	лютий

		Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.			
ТЕМА 2. Принципи і методи диференціальної психології	лекція, семінарське заняття	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Зробити письмовий аналіз можливостей і обмежень кожного з методів диференціальної психології</p> <p>Термінологічний словник</p>	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10б за індивідуальну роботу	лютий

<p>ТЕМА3. Вплив середовища і спадковості на людину</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Зробити письмово аналіз співвідношення впливу спадковості та середовища на людину(побудувати модель)</p> <p>Реферат: «Ч. Гальтон: внесок у розвиток і становлення Д.П.»</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10б за індивідуальну роботу</p> <p>5 б – за підготовку і презентацію реферату</p>	<p>березен</p>
<p>Тема 4. Формальні і змістові властивості індивідуальності</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>березен</p>

		<p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Виписати з підручника (А.Палій «Диференціальна психологія») структуру індивідуальності і описати кожен ієрархічний її складову.</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	
<p>Тема5. Диференціальна психологія міжстатевих відмінностей</p>	<p>Лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Зробити аналіз статево-рольових типів (С.Бем) на основі персонажів художньої літератури</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>квітень</p>

		<p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Темаб. Темперамент як формальна інтеграційна основа індивідуальності</p>	<p>Лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Описати типи темпераментів на прикладі персонажів художньої літератури</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>квітень</p>

		<p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Тема7. Диференціація характеру</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Підготувати реферат на тему «Акцентуації характеру»</p> <p>Описати чинники формування характеру, а також деструктивні чинники, що негативно впливають на становлення характерологічних особливостей особистості; 6 год.</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 5 б – за підготовку і презентацію реферату 10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи). Термінологічний словник(тестове завдання)-(максимум 10б)</p>	<p>травень</p>

		<p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Тема8. Диференціальна когнітологія як напрям диференціально-психологічних досліджень</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Письмова робота: описати детермінанти індивідуальних відмінностей у когнітивних процесах (увага, пам'ять, мислення)</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>вересень</p>

		Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.			
Тема9. Диференціальна психологія здібностей.	лекція, семінарське заняття	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Побудувати структуру здібностей та дати характеристику здібностям.</p> <p>Підготовка реферату: «Здібності та інтелект».</p> <p>Термінологічний словник</p>	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 5 б – за підготовку і презентацію реферату 5 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).	вересень

<p>Тема10. Типи інтелектуальних здібностей</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Опрацювати статтю Міщихи Л.П. «Мудрість як норма інтелектуальної зрілості» Збірник наукових праць: психологія. Івано-Франківськ: Вид-во ДВНЗ Трикарпатський національний університет імені асиля Стефаніка», 2019.Вип.23.С.128-134.</p> <p>Підготовка реферату: «Здібності та інтелект».</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 5 б – за підготовку і презентацію реферату 5 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>вересень</p>
<p>Тема11. Сутність інтелекту як психічної реальності</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Письмова робота: виокремити механізми прояву компетентності, таланту та мудрості.</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>жовтень</p>

		<p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>		<p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p> <p>робота в проблемній групі(кейс)-5 б</p>	
<p>Тема12. Однофакторні та багатофакторні теорії інтелекту</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Описати однофакторні і багатофакторні моделі інтелекту</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>жовтень</p>

		<p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Тема13. Когнітивні стилі як детермінанти індивідуальних відмінностей</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Виписати когнітивні стилі і дати стислий аналіз їх прояву.</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>жовтень</p>

		<p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Тема14. Диференціальна специфіка феномену креативності</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Провести диференціацію категорій «творчість»-«креативність» та побудувати модель креативності.</p> <p>Опрацювати статтю Міщихи Л.П. «Креативність через призму міжстатевих відмінностей» Virtus, 2017. - №16. – С.35-38</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>листопа</p>

		<p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>			
<p>Тема15. Професійна диференціація</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Виділити професійні типи психолога відповідно до особливостей розумового компонента в їх роботі</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>листопа</p>

		Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.			
Тема16. Орієнтації особистості та стратегії спілкування	лекція, семінарське заняття	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Описати стилі лідерства, стилі педагогічного спілкування, стилі батьківського виховання. Навести приклади на підтвердження з продуктів мистецтва(література, кінематограф тощо).</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p> <p>Робота в проблемній групі(мозковий штурм)- 5 б</p>	листопа

<p>Тема17. Соціоекономічний статус індивідуальності</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p> <p>Побудувати таблицю впливу на особистість соціоекономічних чинників (на основі підручника А. Палія «Диференціальна психологія»</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>грудень</p>
<p>Тема18. Диференціальні крос-культурні</p>	<p>лекція, семінарське заняття</p>	<p>Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово».2013.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>грудень</p>

дослідження рас, націй, етносів		<p>Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.</p> <p>Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с.</p> <p>Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.</p> <p>Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.</p> <p>Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.</p>	<p>Знайти і виписати психологічні особливості прояву інтелекту, ментальності, ставлення до цінностей в різних етнічних (расових)групах</p> <p>Термінологічний словник</p>	<p>10 б. (ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p> <p>Інтерактивна група(«Акваріум») (захист групового завдання)-5 балів</p> <p>термінологічний словник)- максимум 10б)</p>	
---------------------------------	--	--	---	---	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів</p> <ul style="list-style-type: none"> -опитування на семінарських заняттях (максимум 20 б); - індивідуальна робота (максимум 10 б); - контрольна робота (максимум 20 балів); <p>Підсумковий контроль – залік ; екзамен - 50 балів</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p> <p style="text-align: center;">7. Критерії оцінювання знань студентів:</p> <p>В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Диференціальна психологія» закладені наступні критерії:</p>
-----------------------------------	--

	<p>1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;</p> <p>2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам курсу «Диференціальна психологія»;</p> <p>3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати:</p> <p>4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності) Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й творчого мислення.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем, які передбачені навчальною програмою. характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з курсу «Диференціальна психологія», які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем курсу «Диференціальна психологія», часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота представляє собою тестові завдання з курсу «Диференціальна психологія», який охоплює такий вид проведення контролю як залік.</p> <p>Власне виконання індивідуальної роботи покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мисленеві операції в опрацюванні навчального матеріалу (абстрагування, порівняння, конкретизація, узагальнення, схематизація, аналіз, синтез тощо), розвиває критичне мислення, розкриває рівень отриманих знань студентом.</p>
<p>Семінарські</p>	<p>1. Предмет, історія становлення і основні напрями розвитку диференціальної психології</p>

заняття	<ol style="list-style-type: none"> 2. Принципи і методи диференціальної психології 3. Вплив середовища і спадковості на людину 4. Формальні і змістові властивості індивідуальності 5. Диференціальна психологія міжстатевих відмінностей 6. Диференціація темпераменту 7. Диференціація характеру 8. Диференціальна когнітологія як напрям диференціально-психологічних досліджень 9. Диференціальна психологія здібностей 10. Типи інтелектуальної обдарованості. 11. Сутність інтелекту як психічної реальності. 12. Однофакторні та двофакторні моделі інтелекту. 13. Когнітивні стилі як детермінанти індивідуальних відмінностей 14. Диференціальна специфіка феномену креативності 15. Професійна диференціація 16. Орієнтації особистості та стратегії спілкування 17. Соціоекономічний статус індивідуальності 18. Диференціальні крос-культурні дослідження рас, націй, етносів
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умови допуску до підсумкового контролю(залік)передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових(відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення).</p> <p>Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі зарахування всіх виконаних студентами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 балів).</p>

8. Політика курсу

Політика курсу «Диференціальна психологія» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю(у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Диференційна психологія. Видання 2-ге, перероблене і доповнене: підручник/ за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 572 с. <https://surl.lt/ayaqkx>

Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.

Палій А. А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 776с. <https://surli.cc/azvylq>

Романовська Л.І., Подкоритова Л.О. Диференційна психологія: Навч. посіб. – Львів: “Новий Світ – 2000”, 2020. 236 с. <https://surl.li/tchygc>

Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс : навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с. <http://eprints.zu.edu.ua/33803/>

Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с. <https://surl.li/kramoy>

Допоміжна література

Ананова І. Диференційна характеристика копінг-стратегій та механізмів психологічного захисту у осіб з різним рівнем емоційної врівноваженості. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. 2025. Т. 21. № 1 <https://psychology.bulletin.knu.ua/uk/article/view/4493>

Міщиха Л.П. Креативність через призму міжстатевих відмінностей. Virtus, 2017. №16. С.35-3

Міщиха Л.П. Мудрість як форма інтелектуальної зрілості Збірник наукових праць: психологія. Івано-Франківськ: Вид-во ДВН «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. Вип. 23. С. 128-134 [tps://journals.pnu.edu.ua/index.php/psp/article/view/2954](https://journals.pnu.edu.ua/index.php/psp/article/view/2954)

Міщиха Л.П., Кобилянська Н.М. Особливості копінг-стратегій та їх взаємозв'язку з акцентуацією характеру в юнацькому віці. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. Том 34 (73) № 4 2023 http://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/4_2023/6.pdf

Міщиха Л.П. Творче мислення особистості: психологічний дискурс./Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки.

Вип.3.Т.1.2018.С.79-83.

Міщиха Л.П. Психолого-педагогічний супровід розвитку емоційного інтелекту старшокласників. Актуальні проблеми психології.Т.12. Психологія творчості. 2020. Вип.27.С.185-192.<https://lib-repo.pnu.edu.ua/handle/123456789/23921>

Міщиха Л.П., Чернявська Н.В. Концептуалізація феномену самосвідомості у контексті психологічного дискурсу. *Вчені записки Таврійського національного університету В.І.Вернадського. Психологія*. 2024. Т. 35 (74) № 6.С.2012-2016. <http://www.psych.vernadskyjournals.in.ua/35-74-6-ua>

Міщиха Л.П. Механізми саморегуляції поведінки в структурі самосвідомості особистості. Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах (матеріали доповідей до Всеукраїнської науково-практичної конференції), м. Київ, 19 квітня 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С.121-124 <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres>

Міщиха Л.П. Самоусвідомлення як психологічний феномен. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*.2025. Випуск 1. С.17-22 <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/373/440>
DOI <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.1.3>

Міщиха Л.П., Винничук С.С. Психологічні особливості прояву емоційного інтелекту в медичних працівників поліклінічних закладів //Габітус. 2022. doi.org/10.32843/2663-5208.2022.33.20

Москалець В.П. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. 564 с. Перероблено і доповнено
Франківськ: Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 564 с.

Яковенко О.В.Інтелект та мислення. Психологічний практикум. Методичний посібник. К.: ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС», 2017. Частина 1. 48 с.
<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/535208ba-a010-41a8-8eff-3e616fb0ce79/content>

Штих І.І. Психогенетичні фактори формування індивідуальності.Слобожанський науковий вісник.Психологія. 2024. №1.https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/article/view/338?utm_source=chatgpt.com

10. Контактна інформація

Кафедра	кафедра загальної психології факультету психології
Викладач (-і), гостьові лектори	Доктор психол.н., професор Міщиха Лариса Петрівна
	0999115572
Контактна інформація викладача	Larysa.mishchykha@cnu.edu.ua

Викладач Міщиха Лариса Петрівна